Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Ottende Afdeling)

15. september 2016*

»Konkurrence — misbrug af dominerende stilling — verdensmarkedet for konsoliderede realtidsdatafeeds — afgørelse, hvorved tilsagn afgivet af en virksomhed i en dominerende stilling gøres bindende — artikel 9 i forordning (EF) nr. 1/2003«

I sag T-76/14,

Morningstar, Inc., Chicago, Illinois (De Forenede Stater), ved solicitors S. Kinsella, K. Daly og P. Harrison samt advokat M. Abenhaïm,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen, ved F. Castilla Contreras, A. Dawes og F. Ronkes Agerbeek, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af:

Thomson Reuters Corp., Toronto (Canada),

og

Reuters Ltd, London (Det Forenede Kongerige), ved solicitors A. Nourry, G. Olsen og C. Ghosh,

intervenienter,

angående et søgsmål i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om annullation af Kommissionens afgørelse C(2012) 9635 af 20. december 2012 vedrørende en procedure i henhold til artikel 102 TEUF og EØS-aftalens artikel 54 (sag COMP/D2/39 654 – RIC-koder),

har

RETTEN (Ottende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, D. Gratsias, og dommerne M. Kancheva og C. Wetter (refererende dommer),

justitssekretær: fuldmægtig L. Grzegorczyk,

* Processprog: engelsk.

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 3. marts 2016,

afsagt følgende

Dom

Tvistens baggrund

1 Den 30. oktober 2009 besluttede Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber at indlede en procedure i forhold til Thomson Reuters Corporation og virksomheder, som denne kontrollerede direkte eller indirekte, herunder Reuters Limited (herefter »TR«), som følge af et angiveligt misbrug af dominerende stilling på verdensmarkedet for konsoliderede realtidsdatafeeds.

2 Kommissionen vedtog en foreløbig vurdering i henhold til artikel 9, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i artikel [101 TEUF] og [102 TEUF] (EFT 2003, L 1, s. 1), som den meddelte TR den 20. september 2011.

3 Ifølge den foreløbige vurdering har TR en dominerende stilling på verdensmarkedet for konsoliderede realtidsdatafeeds. TR kunne have misbrugt sin dominerende stilling ved at indføre visse restriktioner i brugen af Reuters Instrument Codes (herefter »RIC-koder«). RIC-koder er korte, alfanumeriske koder, der er udviklet af TR til at identificere værdipapirer, og hvor de handles.

4 TR forbød sine kunder at anvende RIC-koder til at hente data fra andre leverandørers konsoliderede realtidsdatafeeds og forhindrede tredjeparter og konkurrerende leverandører i at oprette og vedligeholde mappingtabeller med RIC-koder, der kunne åbne mulighed for, at TR's systemer kunne arbejde sammen med konsoliderede realtidsdatafeeds fra andre leverandører. I den foreløbige vurdering konkluderede Kommissionen, at denne praksis lagde betydelige hindringer i vejen for at skifte til en anden leverandør af konsoliderede realtidsdatafeeds, og at den udgjorde misbrug af dominerende stilling i henhold til artikel 102 TEUF og artikel 54 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).

5 Den 8. november 2011 indgav TR i henhold til artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1/2003 et forslag om tilsagn med henblik på at imødekomme de betænkeligheder, som Kommissionen havde udtrykt i sin foreløbige vurdering.

6 I dette forslag om tilsagn foreslog TR bl.a. følgende:

— Tilladelse til selskabets kunder til at indgå en aftale om udvidet licens til RIC (herefter »ERL«). ERL giver ved indbetaling af et månedligt gebyr kunderne mulighed for at benytte RIC til at søge konsoliderede realtidsdatafeeds fra konkurrerende leverandører og herved ændre en eller flere af deres applikationer.

— Fremlæggelse af de oplysninger, der er nødvendige for at give kunderne mulighed for at oprette mapping mellem RIC og de konkurrerende leverandørers symbologi.

7 Den 14. december 2011 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende* i henhold til artikel 27, stk. 4, i forordning nr. 1/2003, som indeholdt et resumé af sagen og de afgivne tilsagn, og hvori tredjeparter blev opfordret til at indsende bemærkninger til det af TR afgivne tilsagn.

8 Den 7. marts 2012 meddelte Kommissionen TR de bemærkninger, som den havde modtaget fra tredjeparter efter offentliggørelsen af meddelelsen om markedstesten.

9 Den 27. juni 2012 indsendte TR som følge af de modtagne bemærkninger et revideret forslag om tilsagn. De væsentligste ændringer var følgende:

— Gebyret for ERL blev nedsat.

— Gebyrstrukturen for ERL var ikke længere knyttet til nogen eksisterende rabatter for TR's konsoliderede realtidsdatafeeds. Den blev ligeledes gjort mindre kompleks og mere gennemsigtigt.

— ERL kunne anvendes i hele verden af kunder, der rent faktisk har forretningstransaktioner i hele Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).

— ERL omfattede RIC-koder i forbindelse med OTC-instrumenter fra en enkelt kilde med forbehold af den relevante leverandørs tilsagn (medmindre TR er eneleverandør af OTC-data på tidspunktet for skiftet af leverandør).

— ERL omfattede menneskelige grænseflader til serverbaserede applikationer (uden yderligere udgifter).

— Foruden den oprindelige femårsperiode, i løbet af hvilken der kunne abonneres på ERL, havde kunderne mulighed for at udvide abonnementsvinduet i yderligere to år for et symbolsk beløb.

— Der ville være en supplerende licens til rådighed, der var rettet mod for tredjepartsudviklere (herefter »TPDL«), som satte dem i stand til at udvikle mappingtabeller, som gør det lettere for TR's kunder at skifte leverandør.

10 Den 12. juli 2012 iværksatte Kommissionen endnu en markedstest og offentliggjorde de reviderede tilsagn i henhold til artikel 27, stk. 4, i forordning nr. 1/2003.

11 Den 25. september 2012 meddelte Kommissionen TR de bemærkninger, som den havde modtaget fra tredjeparter efter offentliggørelsen af den anden meddelelse om markedstesten.

12 Den 7. november 2012 afgav TR en tredje række tilsagn (herefter »de endelige tilsagn«), som indebar følgende ændringer:

— Klausulen i de endelige tilsagns punkt 7.1 indeholder en revideret definition af udtrykket »tredjepartsudvikler«, som tillader tredjepartsudviklere at indgå aftaler med andre leverandører af konsoliderede realtidsdatafeeds med henblik på at oprette mappingtabeller, der giver TR's kunder mulighed for at skifte leverandør.

— Tredjepartsudviklere har ikke alene ret til at oprette mappingtabeller, men ligeledes til at »vedligeholde« dem (jf. klausulen i TPDL's punkt 1.8).

— TPDL, der er vedlagt som bilag til de endelige tilsagn, indeholder ikke længere klausulen i TPDL's punkt 3.5, som er vedlagt som bilag til de reviderede tilsagn. Denne klausul fastsatte bestemmelser, hvorefter en tredjepartsudvikler ikke kunne »kræve, at anvendelsen af tilgængelige RIC for at finde tredjepartsoplysninger [var] praktisk eller mulig i alle situationer, eller at det ikke [kunne] medføre integritetsproblemer for oplysninger eller andre funktionsproblemer«.

— De klausuler, der fremgår af de endelige tilsagns punkt 3.2.8 og TPDL's punkt 1.3, litra c), giver tredjepartsudviklerne og andre leverandører af konsoliderede realtidsdatafeeds tilladelse til at deltage i oprettelsen, vedligeholdelsen og markedsføringen af mappingtabeller.

— Klausulen i de endelige tilsagns punkt 3.2.9 og i TPDL's punkt 1.3, litra d), og 1.4 forbedrer den mængde oplysninger, som tredjepartsudviklere og andre leverandører af konsoliderede realtidsdatafeeds kan udveksle. Det følger heraf, at tredjepartsudviklerne kan give andre leverandører af konsoliderede realtidsdatafeeds beskrivende referencedata vedrørende RIC (men ikke selve RIC), såfremt tredjepartsudviklerne ikke har kunnet gennemføre mapping af symbologien fra den konkurrerende leverandør af realtidsdatafeeds.

13 TR's endelige tilsagn fastsætter i bilag V ligeledes, at der udpeges en uafhængig tilsynsførende. Denne tilsynsførendes opgave er at kontrollere, om disse tilsagn overholdes og jævnligt aflægge rapport herom til Kommissionen og i givet fald foreslå sidstnævnte foranstaltninger for at sikre, at disse tilsagn overholdes, samt meddele resultatet af den procedure for løsning af tvister, der er fastsat i bilag IV til de endelige tilsagn.

14 Kommissionen fandt, at disse tilsagn var tilstrækkelige til at løse de påviste konkurrenceproblemer. Den 20. december 2012 vedtog Kommissionen i henhold til artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1/2003 derfor afgørelsen vedrørende en procedure i henhold til artikel 102 TEUF og EØS-aftalens artikel 54 (sag COMP/D2/39 654 – RIC-koder) (EUT 2013, C 326, s. 4, herefter »den anfægtede afgørelse«), hvoraf et resumé blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, og hvorved de af TR foreslåede tilsagn blev gjort bindende. I denne afgørelse fastslog Kommissionen endvidere, at den på baggrund af disse tilsagn ikke længere havde nogen grund til at gribe ind.

Retsforhandlinger og parternes påstande

15 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 4. februar 2014 har sagsøgeren, Morningstar Inc., anlagt nærværende sag.

16 Den 16. maj 2014 har Kommissionen indleveret svarskrift.

17 Replikken blev indleveret til Rettens Justitskontor den 5. august 2014.

18 Ved en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse har Retten (Ottende Afdeling) anmodet Kommissionen om at fremlægge en ikke-fortrolig udgave af den foreløbige vurdering, som den havde foretaget i henhold til artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1/2003 i den pågældende sag. Kommissionen efterkom denne anmodning inden for den fastsatte frist.

19 Duplikken indgik til Rettens Justitskontor den 16. oktober 2014.

20 Ved kendelse af 21. oktober 2014 har formanden for Rettens Ottende Afdeling imødekommet TR's interventionsbegæring, som var indleveret til Rettens Justitskontor den 22. maj 2014.

21 Den 2. januar 2015 har TR indgivet interventionsindlæg.

22 Parterne i hovedsagens bemærkninger til TR's interventionsindlæg indgik til Rettens Justitskontor inden for den fastsatte frist.

23 På den refererende dommers forslag har Retten (Ottende Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling, og som foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til artikel 89, stk. 3, litra d), i Rettens procesreglement anmodet Kommissionen om at fremlægge en ikke-fortrolig udgave af markedsdeltagernes svar på dens undersøgelser, der blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 14. december 2011. Kommissionen har efterkommet denne anmodning inden for den fastsatte frist.

24 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret mundtlige spørgsmål fra Retten i retsmødet den 3. marts 2016.

25 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Sagen antages til realitetsbehandling.

— Den anfægtede afgørelse annulleres i sin helhed, for så vidt som den vedrører leverandører af realtidsdatafeeds, eller for så vidt som den vedrører sagsøgeren.

— Retten vedtager enhver anden foranstaltning, som den måtte finde passende.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

26 Kommissionen og intervenienterne har nedlagt følgende påstande:

— Kommissionen frifindes.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Formaliteten

27 Sagsøgeren har gjort gældende, at virksomheden har kompetence til at anlægge nærværende søgsmål, idet den anfægtede afgørelse berører denne umiddelbart og individuelt som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF. Virksomheden er umiddelbart berørt af den anfægtede afgørelse, som begrænser dens mulighed for at indgå en aftale med TR om RIC, idet afgørelsen udtrykkeligt udelukker konkurrerende leverandører af konsoliderede realtidsdatafeeds fra de personer, der har ret til licenser. Hvad angår den individuelle påvirkning har sagsøgeren gjort gældende, at virksomheden deltog aktivt i den administrative procedure, der førte til vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. Endvidere er den en del af en lukket og identificerbar kreds af personer, der har deltaget i den administrative procedure. Desuden tillader den anfægtede afgørelse, at sagsøgerens største konkurrent udviser en erhvervsadfærd, hvilket påvirker virksomhedens stilling på det relevante marked.

28 Kommissionen har bestridt disse argumenter og har, uden at den imidlertid formelt har fremsat en formalitetsindsigelse i henhold til procesreglementets artikel 130, stk. 1, gjort gældende, at sagen må afvises.

29 Det skal bemærkes, at artikel 263, stk. 4, TEUF giver andre personer end adressaten for en retsakt mulighed for at indbringe klage med henblik på annullation af denne retsakt, hvis personen er umiddelbart og individuelt berørt heraf.

30 Det følger af retspraksis, at spørgsmålet om en sagsøgers søgsmålskompetence skal vurderes i betragtning af den anfægtede retsakts indvirkning på sagsøgerens retsstilling, for så vidt som denne sagsøger dels skal være umiddelbart berørt af den anfægtede retsakt, idet en umiddelbar indvirkning kræver, at den pågældende foranstaltning umiddelbart påvirker den pågældendes retsstilling, og foranstaltningen må ikke overlade et skøn til adressaterne, der skal gennemføre den, men gennemførelsen skal ske helt automatisk, udelukkende i medfør af Den Europæiske Unions retsregler og uden anvendelse af andre mellemkommende regler (dom af 5.5.1998, Glencore Grain mod Kommissionen, C-404/96 P, EU:C:1998:196, præmis 42, og af 24.3.1994, Air France mod Kommissionen, T-3/93, EU:T:1994:36, præmis 80), dels skal være individuelt berørt af den samme retsakt, idet den berører sagsøgeren som følge af visse egenskaber, som er særlige for denne, eller på

grund af en faktisk situation, der adskiller denne fra andre og derfor individualiserer den på lignende måde som adressaten for afgørelsen (jf. i denne retning dom af 15.7.1963, Plaumann mod Kommissionen, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223).

31 I nærværende sag gjorde den anfægtede afgørelse i henhold til artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1/2003 TR's endelige tilsagn af 7. november 2012 bindende. Kommissionen har således undersøgt virkningerne af de restriktioner, som TR har pålagt vedrørende RIC, og har på grundlag heraf konkluderet, at disse restriktioner skadede konkurrencen, idet de var til hinder for, at TR's kunder skiftede til en anden leverandør, hvorved de reducerede konkurrenternes evne til at gå ind på markedet eller til at indgå i en konkurrence støttet på egenskaberne ved deres tjenester. De endelige tilsagn, som tilsigter at gøre det lettere for TR's kunder at skifte til konkurrerende leverandører af konsoliderede realtidsdatafeeds, udelukker udtrykkeligt, at disse konkurrenter har ret til at indgå en ERL-kontrakt og en TPDL-kontrakt. Den anfægtede afgørelse har, idet sagsøgerens mulighed for at indgå sådanne kontrakter herved begrænses, direkte indvirkning på sagsøgerens retsstilling.

32 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgeren er individuelt berørt, skal det bemærkes, at virksomheden ved sine skrivelser af 5. marts og 16. juni 2010 anmodede om møder med Kommissionen. Efter disse anmodninger blev det første møde afholdt den 27. juli 2010. Der blev herefter, på både Kommissionens og sagsøgerens anmodning, afholdt andre møder og telefonsamtaler mellem 2010 og 2012. På samme måde indleverede sagsøgeren på Kommissionens anmodning af 18. april 2012 en ikke-fortrolig udgave af sine referater af de pågældende telefonsamtaler og møder. Sagsøgeren har ligeledes handlet og ved telefonsamtaler, møder, e-mail og svar på Kommissionens formelle begæringer om oplysninger indgivet sine bemærkninger til de tilsagn, som TR foreslog.

33 Selv om sagsøgerens navn ikke fremgår udtrykkeligt af den anfægtede afgørelse, fremgår det endvidere af den administrative procedure, der førte til vedtagelsen af denne afgørelse, at Kommissionen tog hensyn til sagsøgerens bemærkninger.

34 Det skal bemærkes, at sagsøgeren ikke alene på eget initiativ har deltaget aktivt i proceduren, men ligeledes på initiativ fra Kommissionen, der bl.a. har opfordret virksomheden til at afgive bemærkninger til forskellige dele af markedet samt til de foreslåede tilsagn, og dette uden sammenhæng med markedstestene i henhold til artikel 27, stk. 4, i forordning nr. 1/2003, som sagsøgeren ligeledes har bidraget til. Sagsøgeren har således deltaget aktivt i proceduren. Selv om den blotte deltagelse i proceduren ganske vist ikke i sig selv kan godtgøre, at sagsøgeren er individuelt berørt af den anfægtede afgørelse, forholder det sig ikke desto mindre således, at den aktive deltagelse i den administrative procedure er et forhold, der tages hensyn til i retspraksis på konkurrenceområdet, herunder også på det mere specifikke område for tilsagn i henhold til artikel 9 i forordning nr. 1/2003, med henblik på i forening med andre specifikke omstændigheder at godtgøre, at sagen kan antages til påkendelse (jf. analogt dom af 28.1.1986, Cofaz m.fl. mod Kommissionen, 169/84, EU:C:1986:42, præmis 24 og 25, af 31.3.1998, Frankrig mod Kommissionen, den såkaldte »Kali & Salz-sag«, C-68/94 og C-30/95, EU:C:1998:148, præmis 54-56, og af 3.4.2003, BaByliss mod Kommissionen, T-114/02, EU:T:2003:100, præmis 95).

35 I denne forbindelse udgøres en sådan specifik omstændighed i det foreliggende tilfælde af påvirkningen af sagsøgerens stilling på det relevante marked. Det fremgår nemlig af sagsakterne for Retten, at sagsøgeren, ligesom TR, driver virksomhed på markedet for konsoliderede realtidsdatafeeds, som er et marked, der er kendetegnet ved et begrænset antal konkurrenter, og hvorpå TR har en dominerende stilling. Det kan heraf udledes, at restriktive foranstaltninger, som TR har indført i egenskab af dominerende virksomhed, som de foranstaltninger, der var genstand for Kommissionens foreløbige vurdering, kan have negative virkninger, der kan påvirke sagsøgerens aktiviteter.

36 Det følger af det ovenstående, at sagsøgeren ligeledes er individuelt berørt. Det foreliggende søgsmål kan derfor antages til realitetsbehandling.

Om realiteten

37 Til støtte for søgsmålet har sagsøgeren anført fire anbringender:

— Det første anbringende vedrører et åbenbart urigtigt skøn, idet Kommissionen har accepteret tilsagn, som ikke kunne imødekomme de konkurrencemæssige betænkeligheder, som Kommissionen havde meddelt TR i sin foreløbige vurdering.

— Det andet anbringende vedrører en tilsidesættelse af artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1/2003, idet Kommissionen ved at acceptere tilsagn, som ikke kunne løse de konkurrencemæssige betænkeligheder, overskred de beføjelser, som den var indrømmet i henhold til denne artikel, og den derfor handlede ultra vires.

— Det tredje anbringende vedrører en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet.

— Det fjerde anbringende vedrører en tilsidesættelse af begrundelsespligten, idet Kommissionen ikke har forklaret, hvorfor de endelige tilsagn imødekom de identificerede konkurrencemæssige betænkeligheder.

38 Det skal indledningsvis bemærkes, at det fremgår af artikel 9 i forordning nr. 1/2003, at Kommissionen, når den agter at vedtage en afgørelse, hvorefter en overtrædelse kræves bragt til ophør, kan gøre de af de pågældende virksomheder afgivne tilsagn bindende, såfremt de kan imødekomme de konkurrencemæssige betænkeligheder, som Kommissionen har identificeret i sin foreløbige vurdering.

39 Det system, der er indført ved artikel 9 i forordning nr. 1/2003, har til formål at sikre en effektiv anvendelse af EU's gældende konkurrenceregler gennem vedtagelse af afgørelser, som gør de af parterne foreslåede tilsagn bindende, og som af Kommissionen anses for egnede med henblik på at tilvejebringe en hurtigere løsning på de af Kommissionen identificerede konkurrenceproblemer, i stedet for at handle igennem en formel konstatering af en overtrædelse. Forordningens artikel 9 er nærmere bestemt begrundet i procesøkonomiske hensyn og giver virksomheder mulighed for at deltage fuldt ud i proceduren ved at foreslå løsninger, som de finder bedst egnede og hensigtsmæssige for at imødekomme de nævnte betænkeligheder hos Kommissionen (dom af 29.6.2010, Kommissionen mod Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, præmis 35).

40 I denne henseende har Kommissionen et vidt skøn med hensyn til at gøre tilsagn bindende eller afvise dem (dom af 29.6.2010, Kommissionen mod Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, præmis 94).

41 Det skal endvidere bemærkes, at Kommissionen, eftersom den skal foretage en analyse, der giver behov for at tage hensyn til talrige økonomiske faktorer, såsom en fremtidsanalyse med henblik på at vurdere, om de af den pågældende virksomhed afgivne tilsagn er passende, ligeledes her har en skønsmargen, som Retten skal tage hensyn til som led i sin prøvelse. Det følger heraf, at Retten som led i den begrænsede prøvelse, som den kan foretage af komplekse økonomiske omstændigheder, ikke kan erstatte Kommissionens økonomiske vurdering med sin egen (dom af 29.6.2010, Kommissionen mod Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, præmis 67, og af 11.9.2014, CB mod Kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, præmis 46).

42 Som Domstolen har fastslået gentagne gange inden for områder, der giver grundlag for komplekse økonomiske vurderinger, såsom konkurrenceretten, indebærer Kommissionens skønsmargen ikke, at Unionens retsinstanser skal afholde sig fra at efterprøve den fortolkning, som Kommissionen har foretaget af oplysninger af økonomisk art (dom af 15.2.2005, Kommissionen mod Tetra Laval, C-12/03 P, EU:C:2005:87, præmis 39, af 10.7.2008, Bertelsmann og Sony Corporation of America mod Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, præmis 145, og af 11.9.2014, CB mod Kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, præmis 46). Det følger af principperne udledt af denne retspraksis, at det bl.a. ikke blot tilkommer Unionens retsinstanser at tage stilling til den materielle nøjagtighed af de beviser, der

henvises til, oplysningernes troværdighed og sammenhæng, men ligeledes kontrollere, om disse oplysninger udgør alle de relevante oplysninger, som skal tages i betragtning i forbindelse med en vurdering af en kompleks situation, og om disse oplysninger taler til støtte for de heraf dragne konklusioner (jf. dom af 11.9.2014, CB mod Kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis, af 11.12.2013, Cisco Systems og Messagenet mod Kommissionen, T-79/12, EU:T:2013:635, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis, og af 13.5.2015, Niki Luftfahrt mod Kommissionen, T-162/10, EU:T:2015:283, præmis 86 og den deri nævnte retspraksis).

43 Det fremgår ligeledes af denne retspraksis, at selv om de afgørelser, der vedtages i henhold til artikel 7 og 9 i forordning nr. 1/2003, er underlagt proportionalitetsprincippet, er anvendelsen af dette princip ikke desto mindre forskellig alt efter den pågældende bestemmelse.

44 Disse bestemmelser forfølger forskellige mål. Artikel 9 i forordning nr. 1/2003 tilsigter at imødekomme de betænkeligheder, som Kommissionen har kunnet fremføre i sin foreløbige vurdering, mens denne forordnings artikel 7 tilsigter at bringe den konstaterede overtrædelse til ophør (dom af 29.6.2010, Kommissionen mod Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, præmis 46).

45 Hvad angår tilsagnenes forholdsmæssighed består den test, som Kommissionen skal foretage som led i proceduren i henhold til artikel 9 i forordning nr. 1/2003, i at undersøge, om tilsagnene var »tilstrækkelige« til »hensigtsmæssigt« at imødekomme dens betænkeligheder under hensyn til sagens omstændigheder, dvs. betænkelighedernes alvor, deres udstrækning og tredjemands interesser (dom af 29.6.2010, Kommissionen mod Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, præmis 41 og 61).

46 Det følger af det ovenstående, at Unionens retsinstansers prøvelse er begrænset til en efterprøvelse af, om Kommissionens vurdering er åbenbart urigtigt, henset til de ovenfor i præmis 40-45 nævnte principper.

Om det første anbringende vedrørende et åbenbart urigtigt skøn

47 Som led i det første anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at de endelige tilsagn hverken bringer det identificerede misbrug til ophør eller begrænser det betydeligt eller imødekommer de betænkeligheder, der var givet udtryk for. Det er derfor sagsøgerens opfattelse, at den anfægtede afgørelse er behæftet med et åbenbart urigtigt skøn.

48 Sagsøgeren har anført, at definitionen af såvel »privilegeret kunde« som af »tredjepartsudvikler«, der fremgår af henholdsvis ERL og TPDL, udelukker konkurrerende leverandører. Endvidere kan de konkurrerende leverandører af realtidsdatafeeds i medfør af tilsagnene ikke selv behandle RIC på en privilegeret licensindehavers vegne. Dermed er de selskaber, der som sagsøgeren har den nødvendige kapacitet, viden og incitamenter til at tilbyde konkurrerende tjenester, direkte hindret i at gøre dette. I medfør af affattelsen af den pågældende licensaftale kan der alene gives licens til kunder, som kan benytte RIC til selv eller med tredjepartsudviklere at udvikle midler til at få adgang til tjenester, der kan konkurrere med de tjenester, som TR udbyder.

49 I denne forbindelse har sagsøgeren for det første gjort gældende, at leverandørerne af konsoliderede realtidsdatafeeds ikke kan levere en effektiv tjeneste til TR's kunder til leverandørskift, eftersom de, idet ERL og TPDL er udelukket fra licenserne, ikke kan tilbyde en fuldt integreret konkurrerende tjeneste. For det andet er sandsynligheden for, at tredjepartsudviklere opretter mappingtabeller, teoretisk og ekstremt lille. For det tredje påhviler alle byrder og omkostninger ved et leverandørskifte TR's kunder, selv om det er højst usandsynligt, at de skifter leverandør på grund af de omkostninger og det besvær, som et sådan skifte indebærer som følge af arbejdet med ændring af deres systemer og de yderligere forhandlinger med tredjeparter, som dette medfører, på grund af karakteren af markedet for konsoliderede realtidsdatafeeds og på grund af omkostningerne og kompleksiteten forbundet med benyttelsen af tredjemands mappingtabeller. For det fjerde er det ikke sandsynligt, at TR's kunder

hellere vil arbejde med et konverteringsværktøj, der er udviklet af tredjemand, endsige en konkurrerende leverandør, eftersom disse værktøjer skal være meget hurtige og pålidelige. Anvendelsen af en tredjemand ville faktisk være en risiko for integriteten og præcisionen ved mapping af koderne. Desuden vil et eventuelt samarbejde med en tredjepartsudvikler ved udarbejdelsen af en mappingtabel være virkningsløs, idet det vil være umuligt at udveksle de nødvendige oplysninger om RIC. For det femte er årsagen til, at konkurrerende leverandørerne af realtidsdatafeeds ikke kan tilbyde en tilsvarende tjeneste, ligeledes knyttet til den omstændighed, at »RIC-kæder« (en metode til at tilgå en gruppe instrumenter gennem en enkelt bruger) er udelukket fra de licenser, som TR tilbyder, selv om banker og finansinstitutioner har behov for adgang til RIC-kæder, da der er tale om en af de væsentligste metoder til adgang til data. Eftersom det alene er de mest grundlæggende data, der i medfør af tilsagnene er tilgængelige, er det ikke muligt for en anden leverandør at rekonstruere disse kæder eller at foretage mapping med disse uden at kunne få adgang til de underliggende data. Endelig har sagsøgeren anført, at så vidt det er virksomheden bekendt, har ingen af TR's kunder benyttet en konkurrerende leverandør af konsoliderede realtidsdatafeeds. Såfremt et stort antal selskaber måtte forsøge at opnå og udnytte licenserne, ville der være beviser herfor på markedet. Ifølge sagsøgeren er dette ikke tilfældet, hvorfor virksomheden som allerede anført under den administrative procedure har gentaget, at sådanne skift til en anden leverandør er meget usandsynlige.

50 Kommissionen har for det første gjort gældende, at en ERL, som giver TR's kunder tilladelse til at benytte RIC til at søge data i andre leverandørers datafeeds, uden at de er forpligtede til at omskrive deres applikationer, er tilstrækkelig til at imødekomme institutionens betænkeligheder vedrørende restriktionerne for brugen af RIC ved leverandørskift. For det andet har den anført, at en TPDL, som giver tredjepartsudviklere tilladelse til at oprette og vedligeholde mappingtabeller mellem RIC og andre leverandørers symbologi, ligeledes er tilstrækkelig til at imødekomme dens betænkeligheder vedrørende restriktionerne for brugen af RIC med henblik på at oprette disse tabeller. Kommissionen har som eksempel fremhævet forskellige klausuler og vilkår i henholdsvis ERL og TPDL, hvis formål er at gøre det lettere at skifte leverandør. Den har i denne sammenhæng anført, at en ERL tildeles en privilegeret kunde på verdensplan, hvis denne faktisk har forretningstransaktioner i EØS-området, at en ERL tildeles livsvarigt på betingelse af, at den privilegerede kunde har ansøgt om ERL inden for fem år efter dens lancering, at den privilegerede kunde til enhver tid kan øge eller reducere antallet af berettigede RIC alt efter, hvad den pågældendes forretningstransaktioner kræver, og at TR giver den privilegerede kunde jævnlige opdateringer af de berettigede RIC samt de nødvendige mappingoplysninger med henblik på enkeltvis at identificere de underliggende realtidsdatafeeds.

51 Endelig har Kommissionen gjort gældende, at ingen af sagsøgerens argumenter ændrer konklusionen om, at de endelige tilsagn er tilstrækkelige til at imødekomme dens betænkeligheder.

52 Kommissionen har i denne forbindelse gjort gældende, at en konkurrent kan indgå et partnerskab med en tredjepartsudvikler med henblik på at tilbyde TR's kunder en personlig og fuldt integreret tjeneste med leverandørskift, at det, eftersom hver af TR's kunders it-arkitektur generelt er særlig for den pågældende, ikke kan undgås, at hver kunde skal foretage ændringer og dermed påtage sig visse omkostninger, såfremt vedkommende beslutter at skifte leverandør af konsoliderede realtidsdatafeeds, at TR's vigtigste kunder er verdensomspændende finansinstitutioner, som har den nødvendige viden og de økonomiske midler til at skifte leverandør, hvis de skønner, at det er i deres forretningsinteresse, at samarbejdet mellem leverandører af konsoliderede realtidsdatafeeds og tredjepartsudviklere kan give mulighed for stordriftsfordele, at der ikke er grund til at tro, at de mappingtabeller, som oprettes af tredjepartsudviklere, ikke er pålidelige eller er mindre hurtige end brugen af TR's tjeneste, og at argumenterne vedrørende RIC-kæder blev fremsat for første gang i replikken og ikke er støttet på retlige eller faktiske forhold, som blev fremført under den administrative procedure eller for Retten, og at de således skal afvises, selv om de under alle omstændigheder er ubegrundede. Endelig har Kommissionen anført, at eftersom ERL og TPLD først blev indført den 20. juni 2013, og da leverandørskift er en kompleks og langvarig proces, er det ikke overraskende, at dette skift endnu ikke havde fundet sted i perioden fra indførelsen af disse licensaftaler til indgivelsen af stævningen.

53 Hvad først og fremmest angår spørgsmålet, om argumentationen om RIC-kæder og om begrænsningerne i de beskrivende data, som leveres for hver RIC, skal antages til realitetsbehandling, skal det bemærkes, at det fremgår af bestemmelserne i artikel 44, stk. 1, litra c), sammenholdt med artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement af 2. maj 1991, at stævningen skal angive søgsmålets genstand og indeholde en kort fremstilling af søgsmålsgrundene, og at nye anbringender ikke må fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne.

54 Imidlertid fremgår det af fast retspraksis, at et anbringende eller et argument, der udgør en uddybning af et anbringende, der tidligere er fremsat direkte eller indirekte i stævningen, og som har en nær sammenhæng med dette, skal antages til realitetsbehandling (dom af 19.9.2000, Dürbeck mod Kommissionen, T-252/97, EU:T:2000:210, præmis 39, og af 30.9.2003, Cableuropa m.fl. mod Kommissionen, T-346/02 og T-347/02, EU:T:2003:256, præmis 111).

55 Det skal i nærværende sag fastslås, at dette anbringende, i modsætning til, hvad Kommissionen har gjort gældende, udgør en uddybning af det første anbringende som anført i stævningen, dvs. anbringendet om en åbenbart urigtig vurdering af de endelige tilsagn. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at stævningen indeholdt lange udredninger om de endelige tilsagns uhensigtsmæssige karakter. Dermed kan argumentationen i stævningen, som rejser tvivl om, at de endelige tilsagn er tilstrækkelige til at imødekomme Kommissionens betænkeligheder som følge af mangler i disse tilsagn, såsom den mangel, der er knyttet til fraværet af regler om RIC-kæder, antages til realitetsbehandling.

56 Dernæst bemærkes, at hvad angår undersøgelsen af realiteten i det første anbringende er Rettens rolle, som bemærket ovenfor i præmis 41, henset til den skønsmargen, som Kommissionen har, når den kontrollerer, om de foreslåede tilsagn er hensigtsmæssige, begrænset til at efterprøve, om Kommissionen har foretaget et åbenbart urigtigt skøn. Som led i denne domstolsprøvelse er der nærmere bestemt tale om at afgøre, om der er overensstemmelse mellem de betænkeligheder, som Kommissionen har angivet i sin foreløbige vurdering, og de af TR foreslåede tilsagn, der som bekendt skal imødekomme disse betænkeligheder i tilstrækkeligt omfang.

57 Endvidere skal legalitetskontrollen af en afgørelse, hvorved tilsagnene gøres bindende, foretages i lyset af Kommissionens betænkeligheder og ikke i lyset af de krav, som konkurrenterne har fremsat til tilsagnenes indhold.

58 Det passende kriterium i forhold til de betænkeligheder, som Kommissionen har udtrykt i sin foreløbige vurdering, er dermed, om tilsagnene er tilstrækkelige til hensigtsmæssigt at imødekomme disse betænkeligheder, der i nærværende sag tilsigter at gøre det lettere for kunderne at skifte leverandør.

59 Den omstændighed, at disse betænkeligheder kunne fjernes ved at inkludere TR's konkurrenter i licenserne, som sagsøgeren har anført, godtgør ikke i sig selv, at den anfægtede afgørelse er behæftet med et åbenbart urigtigt skøn, og den omstændighed, at andre tilsagn ligeledes kunne have været accepteret, eller endog have været gunstigere for konkurrencen, kan ikke føre til annullation af afgørelsen, for så vidt som Kommissionen med rimelighed kunne konkludere, at tilsagnene i den anfægtede afgørelse gjorde det muligt at fjerne de betænkeligheder, der var identificeret i den foreløbige vurdering.

60 Det skal bemærkes, at den anfægtede afgørelse gennemfører en række tilsagn foreslået af TR, hvis aktiviteter skabte konkurrencemæssige betænkeligheder, og at sagsøgeren i det væsentlige har anført, at Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved at gøre tilsagn, som ikke tilstrækkeligt imødekommer disse betænkeligheder, bindende.

61 Sagsøgerens argument om, at konkurrenterne ikke kunne levere en effektiv tjeneste til at skifte leverandør, eftersom de ikke kan tilbyde en helt integreret tjeneste, idet de er udelukket fra de pågældende licensaftaler, skal forkastes.

62 Det skal nemlig bemærkes, at Kommissionens betænkeligheder vedrørte restriktioner, som var pålagt TR's kunder, og hindringen for tredjeparter til at oprette mapping mellem forskellige koder, hvorved der skabtes betydelige hindringer for at skifte leverandør. De tilsagn, som Kommissionen har accepteret, vedrører således i det væsentlige kundernes muligheder for at skifte leverandør, uanset om dette sker med egne midler eller ved samarbejde med en tredjepartsudvikler. Kommissionen har i denne forbindelse anført, at de konkurrencemæssige betænkeligheder kunne fjernes ved at pålægge TR adfærdsregulerende foranstaltninger i forhold til sine kunder og tredjeparter og ikke i forhold til sine konkurrenter. Denne konstatering, hvorefter tilsagnene umiddelbart er rettet mod kunder og tredjeparter, er støttet på disses muligheder for at samarbejde og bistå hinanden ved oprettelsen af mappingtabeller på grundlag af licenser tilbudt af TR. TR's kunder kan ligeledes vælge tredjepartsudviklere, som har indgået partnerskaber med konkurrerende leverandører, eftersom disse partnerskaber består i et samarbejde vedrørende udarbejdelse, gennemførelse, opdatering, opgradering og kundeservice med hensyn til mappingtabeller. TR's kunder tilbydes således forskellige muligheder med henblik på at skifte leverandør, uanset om de ligger inden i eller uden for deres infrastruktur.

63 Kommissionen har således ved at acceptere disse tilsagn vurderet, at det for at imødekomme de betænkeligheder, som den havde givet udtryk for, ikke var nødvendigt at inkludere TR's konkurrenter i licensvilkårene. Som det fremgår af den anfægtede afgørelse, har Kommissionen fundet, at den omstændighed, at TR's konkurrenter gives adgang til RIC, ville gå ud over, hvad der var nødvendigt for at imødekomme dens betænkeligheder. I betragtning af Rettens konklusioner fremsat ovenfor i præmis 62 har Kommissionen ikke foretaget et åbenbart urigtigt skøn i denne forbindelse.

64 Argumenterne om, at sandsynligheden for, at en tredjepartsudvikler modtager mappingtabeller, er beskeden og teoretisk, og at disse tabeller ifølge sagsøgeren ikke er tilstrækkeligt pålidelige og hurtige, idet de skabes af tredjeparter, skal ligeledes forkastes.

65 Selv om det ikke er nødvendigt at minde om alle de forskellige løsninger, der er til rådighed for tredjepartsudviklerne ved oprettelsen af mappingtabeller, der øger sandsynligheden for et sådant koncept, skal det bemærkes, at sagsøgeren hvad angår disse tabellers angivelige manglende pålidelighed og hurtighed ikke har påberåbt sig konkrete argumenter til at underbygge denne opfattelse. Den kan allerede af denne grund forkastes.

66 Såfremt en kunde kræver en sikkerhed for pålideligheden, kan en tredjepartsudvikler og en konkurrerende leverandør endvidere indgå en aftale med henblik på at give kunden denne sikkerhed, hvilket er en mulighed, der ikke er udelukket ved tilsagnene i overensstemmelse med TPDL's punkt 1.3, litra c), nr. iii). Det er følgelig fuldt ud muligt at imødekomme en kundes eventuelle bekymringer og give denne forsikringer i forhold til udsigten til at skifte leverandør. Ud over at TR's kunder kan indgå en ERL med henblik på at skifte leverandør af konsoliderede realtidsdatafeeds for alle deres applikationer, kan de endvidere for en periode på mindst 12 måneder ligeledes vælge et delvist skift. Et sådant delvist skift kan give en kunde mulighed for at vurdere, om en konkurrerende datakilde er pålidelig, idet kunden kan køre applikationer, som benytter TR's datakilde, parallelt med andre applikationer, som benytter en konkurrerende datakilde, hvilket gør det lettere for kunden at skifte leverandør.

67 Argumentet om, at alle byrder og omkostninger påhviler TR's kunder, kan heller ikke tiltrædes. Det skal bemærkes, at Kommissionens betænkeligheder i det væsentlige vedrørte de restriktioner, der var pålagt TR's kunder ved anvendelsen af RIC. Disse restriktioner forbød dem at finde deres data i feeds fra konkurrerende leverandører ved at benytte RIC-koder, og ej heller med mappingtabeller. Eftersom RIC-koderne er integreret i kundernes it-applikationer, ville det være nødvendigt at omskrive disse applikationer, når kunderne ville skifte leverandør, hvorved et leverandørskifte de facto inden for

rammerne af de restriktioner, som TR har pålagt, ville medføre en udskiftning af det benyttede symbolsystem. Denne ændringsproces af applikationerne anses ifølge kunderne for lang og bekostelig. Det fremgår nemlig af Kommissionens markedstest, hvis konklusioner er anført i den foreløbige vurdering, at størstedelen af omkostningerne til skift tilskrives konvertering af koder. Disse omkostninger er imidlertid undertiden vanskelige at opgøre, navnlig idet hver it-arkitektur er specifik for én kunde. Kommissionen har dog i sin foreløbige vurdering anført, at omkostningerne til leverandørskift for kunder, der har foretaget en nøjere vurdering af disse omkostninger, kunne anses for at være uoverkommelige og kunne afholde kunder fra at skifte leverandør. TR har som reaktion på disse betænkeligheder således tilbudt kunder og tredjepartsudviklere mulighed for at oprette mappingtabeller mellem RIC-koderne og det symbolsystem, som den nye leverandør anvender, hvorfor det ikke længere er nødvendigt at ændre applikationerne. Disse tilsagn giver således mulighed for et reelt fremskridt for TR's kunder, som ikke længere skal afholde uoverkommelige omkostninger med henblik på at skifte leverandør, idet det ikke er nødvendigt at foretage en dybdegående ændring af it-applikationerne. Selv om kundens oprettelse af mappingtabeller, uanset om det foretages internt eller gennem en tredjepartsudvikler, ligeledes kan medføre omkostninger, skal det bemærkes, at tilsagnene ikke tilsigter fuldstændigt at fjerne omkostninger, men at gøre det muligt at skifte leverandør med rimelige omkostninger.

68 Det skal endvidere fastslås, at en ændring af it-systemerne og it-applikationerne under alle omstændigheder kan medføre omkostninger, som kunden skal afholde, bl.a. i betragtning af de særlige kendetegn ved hver kundes it-arkitektur. Endvidere er disse kunder generelt verdensomspændende institutioner eller virksomheder, som har de økonomiske midler til at påtage sig sådanne omkostninger.

69 Det skal, som Kommissionen har gjort, bemærkes, at et samarbejde mellem leverandører af konsoliderede realtidsdatafeeds og tredjepartsudviklere kan skabe stordriftsfordele. Disse fordele kan sænke omkostningerne ved at skifte leverandør, hvilket kan være et yderligere incitament for kunderne, herunder for mindre kunder, til at skifte leverandør.

70 Endelig er argumenterne om, at der ikke foreligger data om RIC-kæder og om begrænsningerne af de beskrivende data, der er leveret for hver RIC, hvilket hindrer konkurrerende leverandører i at tilbyde en tilsvarende tjeneste, heller ikke begrundede. Det skal i denne forbindelse for det første bemærkes, at hverken sagsøgeren eller andre tredjeparter under den administrative procedure har udtrykt nogle betænkeligheder vedrørende udelukkelsen af visse RIC-kæder fra omfanget af de licenser, som TR tilbyder. De eneste RIC-kæder, hvorom der er udtrykt betænkeligheder under den administrative procedure, var indekser, og TR er i henhold til klausulen i de endelige tilsagns punkt 2.8 og klausulen i ERL's punkt 1.6 forpligtet til at levere data vedrørende indekser. For det andet fremgår det af sagsakterne, at årsagen til, at de data, som TR har leveret, i visse tilfælde ikke angiver den mnemotekniske kode, som tildeles af børsen, er, at denne kode ikke er den eneste sikre metode til at identificere et instrument tilbage til dets kilde. Relativt enkle finansinstrumenter, som børsnoterede værdipapirer, kan identificeres enten ved den pågældende handelsplatform, ved valutaen eller ved den officielle kode, eller ved den pågældende handelsplatform, ved valutaen eller ved deres beskrivelse. TR er i henhold til klausulen i de endelige tilsagns punkt 2.12 forpligtet til at levere disse oplysninger til indehaverne af ERL. Det samme gælder for mere komplekse finansinstrumenter, såsom OTC-handlede instrumenter, for hvilke TR er forpligtet til at levere den mnemotekniske kode, som er tildelt af børsen, hvis det er den eneste metode til at identificere dem enkeltvis.

71 Ud over den procedure for løsning af tvister, der er nævnt ovenfor i præmis 13, hvori den med tilsagnene tilsynsførende spiller en væsentlig rolle, bestemmer klausulen i punkt 6, litra f), i bilag V til de endelige tilsagn udtrykkeligt, at denne tilsynsførende bidrager til at løse enhver uenighed om anmodninger om data vedrørende krydsreferencer, som TR leverer. Såfremt den mnemotekniske kode, som er tildelt af børsen, er den eneste metode til at identificere de underliggende realtidsdatafeeds enkeltvis, er den tilsynsførende således i stand til at oplyse TR herom.

72 Som konklusion skal spørgsmålet om, hvorvidt de af TR foreslåede tilsagn i den anfægtede afgørelse korrekt er blevet vurderet som værende af en art, der kan fjerne Kommissionen betænkeligheder, besvares bekræftende. Anbringendet om, at den anfægtede afgørelse er behæftet med et åbenbart urigtigt skøn, skal således forkastes.

73 Hvad angår sagsøgerens argument om, at der indtil videre ikke har fundet leverandørskift sted, hvilket indikerer, at tilsagnene ikke er effektive, skal det endvidere bemærkes, at Kommissionens undersøgelse, som det er tilfældet i proceduren for kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser, er en fremtidsanalyse. Kommissionen skal træffe en afgørelse, som har karakter af en forudsigelse, og hvorved den skal vurdere, hvordan markedet udvikler sig i fremtiden, når tilsagnene skal gennemføres. Som allerede bemærket har Kommissionen ikke foretaget et åbenbart urigtigt skøn i sin vurdering af, at de endelige tilsagn er egnede til at imødekomme de betænkeligheder, der var givet udtryk for. Uanset svaret på spørgsmålet om, hvorvidt de endelige tilsagn i mellemtiden har haft en konkret virkning på det pågældende marked, kan dette ikke gøre konklusionen om, at disse, da den anfægtede afgørelse blev vedtaget, i sig selv var tilstrækkelige til at fjerne de anførte konkurrenceproblemer, ugyldig.

74 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at de endelige tilsagn, som accepteret af Kommissionen, gør det lettere at skifte leverandør, hvis en af TR's kunder ønsker dette. At det er gjort lettere, indebærer imidlertid ikke, at en kunde nødvendigvis skifter leverandør, hvis kunden f.eks. er tilfreds med de tjenester og vilkår, som TR tilbyder.

75 Det følger af det ovenstående, at det første anbringende skal forkastes.

Om det andet anbringende om en tilsidesættelse af artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1/2003

76 Sagsøgeren har anerkendt, at artikel 9 i forordning nr. 1/2003 giver Kommissionen beføjelse til at acceptere tilsagn, når disse tilsagn imødekommer de betænkeligheder, som Kommissionen har givet udtryk for. Den kan imidlertid ikke acceptere tilsagn, hvorom det er åbenbart, at de ikke kan fjerne – eller væsentligt begrænse – de betænkeligheder, der var givet udtryk for. Kommissionen har ved at acceptere tilsagn, hvorom det er åbenbart, at de ikke imødekommer de betænkeligheder, der var givet udtryk for, overskredet de beføjelser, som den var indrømmet i henhold til denne forordnings artikel 9, og den har således handlet ultra vires.

77 Kommissionen og intervenienten har nedlagt påstand om, at dette anbringende forkastes.

78 Som bemærket ovenfor i præmis 40, har Kommissionen en vid skønsmargen ved vurderingen af tilsagnene. Under en procedure, der er indledt i henhold til artikel 9 i forordning nr. 1/2003, er Kommissionen, som det fremgår af 13. betragtning til denne forordning, fritaget fra forpligtelsen til at kvalificere og konstatere overtrædelsen, idet den kun skal undersøge og eventuelt acceptere de af de pågældende virksomheder foreslåede tilsagn på baggrund af de problemer, den har identificeret i sin foreløbige vurdering og i forhold til de mål, der forfølges. Det tilkommer Kommissionen under udøvelsen af sit skøn at acceptere tilsagnene efter at have kontrolleret, om de imødekommer de betænkeligheder, der var givet udtryk for. Det er i denne forbindelse allerede fastslået, at Kommissionen ikke foretog et åbenbart urigtigt skøn vedrørende spørgsmålet, om de pågældende tilsagn er tilstrækkelige, hvorfor argumentet om, at den ved at acceptere dem overskred sine beføjelser og dermed handlede ultra vires, skal forkastes. Forkastelsen af det første anbringende fører således ligeledes til, at det andet anbringende forkastes.

Om det tredje anbringende vedrørende tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet

79 Sagsøgeren har gjort gældende, at proportionalitetsprincippet er tilsidesat ved den anfægtede afgørelse, eftersom Kommissionen for det første har accepteret uegnede tilsagn og for det andet ikke har taget hensyn til tredjeparters interesser.

80 Sagsøgeren har under henvisning til dom af 11. juli 2007, Alrosa mod Kommissionen (T-170/06, EU:T:2007:220), og af 29. juni 2010, afsagt under appel, Kommissionen mod Alrosa (C-441/07, EU:C:2010:377), gjort gældende, at forpligtelsen til at overholde proportionalitetsprincippet, når Kommissionen gør tilsagn, som er tilbudt i henhold til artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1/2003, bindende, indebærer, at den foranstaltning, som den vedtager, skal være egnet og nødvendig til at nå det forfulgte mål. Kommissionen har således tilsidesat dette princip ved at acceptere uegnede tilsagn.

81 Proportionalitetsprincippet er ligeledes tilsidesat som følge af den omstændighed, at Kommissionen ikke har taget hensyn til tilsagnenes forudsigelige og forventede manglende virkning på trods af de betænkeligheder, som tredjeparter har givet udtryk for, som det er forklaret under det første anbringende.

82 Kommissionen og intervenienten har nedlagt påstand om, at dette anbringende forkastes.

83 Det skal fastslås, at det følger af besvarelsen af de to første anbringender, at det tredje anbringende ligeledes skal forkastes.

84 Proportionalitetsprincippet kræver, at EU-institutionernes retsakter ikke må gå videre end nødvendigt og passende for gennemførelsen af det tilsigtede formål, hvorved det forudsættes, at såfremt det er muligt at vælge mellem flere egnede foranstaltninger, skal den mindst bebyrdende foranstaltning vælges (dom af 17.5.1984, 15/83, Denkavit Nederland, EU:C:1984:183, præmis 25, og af 11.7.1989, 265/87, Schräder HS Kraftfutter, EU:C:1989:303, præmis 21).

85 Som et almindeligt EU-retligt princip udgør proportionalitetsprincippet et kriterium for lovligheden af enhver af EU-institutionernes retsakter. Herefter bemærkes, at det som led i en undersøgelse af de af Kommissionen indledte foranstaltninger stadig er relevant at tage stilling til dels indholdet og de præcise grænser for de forpligtelser, som overholdelsen af dette princip medfører, dels spørgsmålet om grænserne for den domstolskontrol, som udøves (jf. i denne retning dom af 29.6.2010, Kommissionen mod Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, præmis 36 og 37).

86 Som det fremgår af den i ovenstående præmis nævnte retspraksis, er Kommissionens gennemførelse af proportionalitetsprincippet inden for rammerne af artikel 9 i forordning nr. 1/2003 begrænset til en kontrol af, dels at de pågældende tilsagn imødekommer de betænkeligheder, som den har underrettet de pågældende virksomheder om, dels at disse ikke har foreslået mindre indgribende tilsagn, som imødekommer disse betænkeligheder lige så hensigtsmæssigt.

87 Hertil kommer, at domstolskontrollen udelukkende vedrører spørgsmålet om, hvorvidt Kommissionens vurdering er åbenbart urigtig.

88 Det er som led i det første anbringende allerede bemærket, at Kommissionen ikke havde foretaget et åbenbart urigtigt skøn, da den fandt, at de endelige tilsagn, som TR havde foreslået, var egnede til at imødekomme de betænkeligheder, som den havde identificeret i den foreløbige vurdering.

89 Såfremt virksomhederne tilbyder tilsagn på grundlag af artikel 9 i forordning nr. 1/2003, der rækker ud over, hvad Kommissionen selv ville kunne pålægge dem i en afgørelse, som den måtte vedtage i henhold til forordningens artikel 7 efter en indgående vurdering, kan Kommissionen acceptere disse tilsagn og gøre dem bindende. Kommissionen har imidlertid ikke ret til at kræve dem i henhold til artikel 9 i forordning nr. 1/2003.

90 Det følger af det ovenstående, at det tredje anbringende skal forkastes.

Om det fjerde anbringende vedrørende tilsidesættelse af begrundelsespligten

91 Sagsøgeren har gjort gældende, at den anfægtede afgørelse ikke forklarer, hvorledes de endelige tilsagn hensigtsmæssigt imødekommer de betænkeligheder på konkurrenceområdet, som TR blev oplyst om ved den foreløbige vurdering, for så vidt som disse tilsagn ikke giver de konkurrerende leverandører af realtidsdatafeeds ret til at indgå en TPDL-aftale.

92 Sagsøgeren har i denne forbindelse anført, at virksomheden flere gange under den procedure, der førte til vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, oplyste Kommissionen om, at den omstændighed, at konkurrenterne var udelukket fra de licenser, der var fastsat i tilsagnene, fratog disse licenser enhver virkning. Kommissionen har i den anfægtede afgørelses punkt 6.3 bemærket, at der er fremsat betænkeligheder herom, men den har ikke forklaret, hvorfor der ikke er taget hensyn til denne kritik.

93 Kommissionen og intervenienten har bestridt sagsøgerens argumenter.

94 Det skal konstateres, at den anfægtede afgørelses begrundelse ifølge sagsøgeren ikke giver virksomheden mulighed for at forstå, hvorfor Kommissionen konkluderede, at udelukkelsen af konkurrenterne fra tilsagnenes anvendelsesområde ikke rejste tvivl om, hvorvidt disse tilsagn var hensigtsmæssige.

95 Ifølge fast retspraksis skal den begrundelse, som kræves i henhold til artikel 296 TEUF, tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og således at den kompetente ret kan udøve sin prøvelsesret. Det nærmere indhold af begrundelseskravet skal fastlægges i lyset af den konkrete sags omstændigheder, navnlig indholdet af den pågældende retsakt, arten af de anførte grunde og den interesse, som retsaktens adressater samt andre, der må anses for umiddelbart og individuelt berørt af retsakten, kan have i begrundelsen. Det kræves ikke, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter, da spørgsmålet, om en afgørelses begrundelse opfylder kravene efter nævnte artikel 296 TEUF, ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes i forhold til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område (jf. dom af 2.4.1998, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis, af 10.7.2008, Bertelsmann og Sony Corporation of America mod Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, præmis 166 og 178 og den deri nævnte retspraksis).

96 Kommissionen er ikke forpligtet til at tage stilling til alle de argumenter, som de berørte har fremført for den, men behøver kun at redegøre for de faktiske omstændigheder og retlige betragtninger, der har været afgørende med henblik på afgørelsens opbygning. Især er Kommissionen ikke forpligtet til at tage stilling til forhold, der er åbenbart uvedkommende, uden betydning eller klart af underordnet relevans (dom af 15.6.2005, Corsica Ferries France mod Kommissionen, T-349/03, EU:T:2005:221, præmis 64, og af 16.6.2011, Air liquide mod Kommissionen, T-185/06, EU:T:2011:275, præmis 64).

97 Hvad angår afgørelser, hvorved tilsagn gøres bindende, som træffes i henhold til artikel 9 i forordning nr. 1/2003, opfylder Kommissionen sin begrundelsespligt ved at redegøre for de faktiske og retlige forhold, som har foranlediget den til at fastslå, at de tilbudte tilsagn hensigtsmæssigt imødekom de betænkeligheder på konkurrenceområdet, som den havde identificeret, således at den ikke længere havde nogen grund til at gribe ind.

98 I nærværende sag vedrører 48.-90. betragtning (punkt 5.1-6.7) til den anfægtede afgørelse de tilsagn, som TR har tilbudt, og tredjeparternes reaktioner på disse tilsagn.

99 Det følger heraf, at Kommissionen har forklaret, dels hvorfor tilsagnene imødekom de betænkeligheder, der var givet udtryk for, dels, som svar på tredjeparternes bemærkninger, hvorfor de i disse bemærkninger anførte spørgsmål gik ud over de betænkeligheder på konkurrenceområdet, som var kommet til udtryk i den foreløbige vurdering (77., 84., 86. og 89. betragtning til den anfægtede afgørelse). Hvad mere specifikt angår sagsøgerens anfægtelse skal det fastslås, at det i 77. betragtning til den anfægtede afgørelse anføres, at visse tredjeparter fandt, at konkurrenterne skulle have adgang til RIC, eftersom de ville være bedre i stand til at levere mappingtabeller og yde teknisk bistand. Det fremgår af 78. betragtning til den anfægtede afgørelse, at Kommissionen fandt, at den omstændighed, at TR's konkurrenter gives adgang til RIC, ville gå ud over, hvad der var nødvendigt for at imødekomme betænkelighederne på konkurrenceområdet. I 79. betragtning til den anfægtede afgørelse tilføjes det, at »i medfør af de foreslåede tilsagn gives tredjepartsudviklere tilladelse til at levere konkurrerende markedsdata med beskrivende referencedata knyttet til RIC (men ikke RIC som sådan), når tredjepartsudviklerne selv har kunnet udvikle et fuldstændigt mappingsystem«, og at »denne informationsudveksling gav de konkurrerende leverandører mulighed for at foretage mapping med deres egne referencesymboler, hvorefter en tredjepartsudvikler kunne udvikle en præcis og effektiv mapping«.

100 Det fremgår af disse betragtninger, at Kommissionen opfyldte sin begrundelsespligt ved klart og utvetydigt at angive de faktiske omstændigheder og retlige betragtninger, der foranledigede den til at fastslå, at tilsagnene var tilstrækkelige til at imødekomme de betænkeligheder på konkurrenceområdet, der var givet udtryk for. Henset til, at disse præciseringer gør det muligt for Retten at foretage en effektiv prøvelse af Kommissionens udøvelse af sin skønsbeføjelse i den anfægtede afgørelse, skal det konkluderes, at den anfægtede afgørelse er tilstrækkeligt begrundet i denne henseende.

101 Desuden bemærkes, at selv om Kommissionen er forpligtet til at begrunde den afgørelse, den vedtager, er den ikke forpligtet til i begrundelsen at forklare, hvorfor den har undladt at vedtage en anden afgørelse (jf. i denne retning retspraksis nævnt ovenfor i præmis 95 og 96).

102 Det skal endvidere, for så vidt som sagsøgerens argumentation kan forstås som en anfægtelse af, at de endelige tilsagn er passende, bemærkes, at et sådant spørgsmål ikke hører under en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter, der kan hehæfte den anfægtede afgørelse med en ulovlighed, men derimod undersøgelsen af velbegrundetheden af Kommissionens vurdering af, om de tilbudte tilsagn kan imødekomme dens betænkeligheder på konkurrenceområdet (jf. i denne retning dom af 2.4.1998, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, præmis 67), som er et spørgsmål, der allerede er behandlet som led i dette søgsmåls første, andet og tredje anbringende.

103 Det følger heraf, at det fjerde anbringende må forkastes, og at Kommissionen bør frifindes i det hele.

Sagens omkostninger

104 I henhold til procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom.

105 Sagsøgeren har tabt sagen og pålægges derfor at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens og intervenientens påstande herom.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer

RETTEN (Ottende Afdeling):

1) Europa-Kommissionen frifindes.

2) Morningstar, Inc. betaler sagens omkostninger.

Gratsias Kancheva Wetter

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. september 2016.

Underskrifter